

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОВНОЇ ГЕНЕРАТИВНОЇ
ПОПЕРЕДНЬО НАВЧЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ДЛЯ
ВИРІШЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ЗАДАЧ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО І
ОСВІТНЬОГО ХАРАКТЕРУ В МЕЖАХ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
"ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"**

Матюхов Д.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Розвиток великих мовних моделей (ВММ) призвів до революційних змін лише за останні декілька місяців (грудень 2022 – квітень 2023) і без сумніву у найближчий час кардинально позначиться на темпах прогресу інформаційних технологій, на ступеню їх інтегрованості в більш традиційні технології та в життя в цілому, і вочевидь, спричинить серйозні зміни на глобальному ринку праці. Відправною точкою цих змін став випуск компанією OpenAI продукту під назвою ChatGPT у вигляді web-сервісу з доступом для широкого загалу і основною функцією – генерувати відповідь на поставлене користувачем питання, що робить його одночасно конкурентом Google, людей та товариств, наділених функцією експертності, а також, що найцікавіше – створювачем контенту, який за всіма формальними ознаками можна прирівняти до авторського. Граматичні і стилістичні характеристики згенерованих відповідей, об'єм яких може налаштовуватись, створюють враження цілковитої правдоподібності отриманої інформації та формують високий рівень довіри до неї. Тим не менш, видатні успіхи не вирішили, а тільки загострили проблему генерування і розповсюдження некоректної, навіть фейкової інформації. Іншими словами, головним питанням залишається правильність та етичність згенерованої відповіді, від якої залежить успішність виконання конкретних задач.

Харчові технології в НТУ «ХПІ» історично вирости з Хімічного відділення інституту. Хіміко-технологічна галузь використовує специфічну термінологію, символи і структури, що завжди ускладнювало формальні операції з ними. Необхідна суворість формулювань, послідовностей, наприклад, в методиках робить малоймовірним ефективне застосування інструментів подібних ChatGPT в частині задач, де помилку виявити важко, а її ціна є великою. Натомість такі задачі як: переклад з мови на мову; трансформація текстів за зразком (наприклад, оформлення переліку літератури); реферування джерел; рутинна організаційно-педагогічна діяльність: створення оригінальних текстів узагальненого, мотиваційного змісту; краш-тести контрольних питань для перевірки знань студентів; пошук нових тем, напрямків діяльності, інсайтів можуть бути віднесеними до конструктивних варіантів застосування нового інструменту.

Література:

1. OpenAI Chat. Електронний ресурс. URL: <https://chat.openai.com/>. Дата доступу: 15.04.2023.